

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33Dz/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9622200151
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Potásch
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200151.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD. a sudcov JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v právnej veci disciplinárne obvineného súdneho exekútora S. K. H., pre závažné disciplinárne previnenie podľa ustanovenia § 220 ods. 2 Exekučného poriadku, navrhovateľ: ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky, o oznámení zaujatosti prísediaceho sudcu JUDr. Tomáša Vranoviča vo vzťahu k disciplinárne obvinenému v konaní vedenom na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/18/2022, takto

rozhodol:

Prísediaci sudca disciplinárneho senátu 32D Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky JUDr. Tomáš Vranovič je vylúčený z vykonávania úkonov disciplinárneho konania v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/18/2022 podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 Disciplinárneho súdneho poriadku.

odôvodnenie:

1. Do súdneho oddelenia 33D Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší správny súd“ alebo „námietkový senát“) bola dňa 09. augusta 2022 zapísaná právna vec - sp. zn. 33Dz/15/2022, predmetom ktorej je podanie jedného z prísediacich sudcov v právnej veci sp. zn. 32D/18/2022.

2. JUDr. Tomáš Vranovič ako prísediaci sudca vo veci sp. zn. 32D/18/2022 (ďalej aj ako „prísediaci sudca“) podaním zo dňa 08. augusta 2022 doručeným najvyššiemu správnomu súdu toho istého dňa a označeným ako „Námietka zaujatosti“ oznamuje dôvody svojho možného vylúčenia z predmetného konania. Tieto materiálne konkretizuje tak, že disciplinárne obvinený je jeho „osobný priateľ“, pričom poukazuje na to, že vzťah blízkosti medzi ním a disciplinárne obvineným pretrváva dlhodobo, keď disciplinárne obvinený je zároveň jeho „bývalý vysokoškolský spolužiak, ktorý [rozumej: disciplinárne obvinený] počas nášho vysokoškolského štúdia patril do úzkeho okruhu mojich blízkych priateľov.“

3. Disciplinárne konanie vo veci súdnych exekútorov (pozn.: disciplinárne obvineným vo veci sp. zn. 32D/18/2022 je súdny exekútor) procesne upravuje zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) - ďalej ako „disciplinárny súdny poriadok“ alebo „DSP“ - s čiastočnou subsidiaritou zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej ako „Trestný poriadok“) - (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku), pričom podľa predmetného ustanovenia DSP sa na konania podľa disciplinárneho súdneho poriadku vzťahujú aj ustanovenia Trestného poriadku o vylúčení súdu a iných osôb, a to v prípade „ak tento zákon [rozumej: disciplinárny súdny poriadok] neustanovuje inak a ak to povaha veci pripúšťa“. Ustanovenie § 4 disciplinárneho súdneho poriadku zároveň definuje aplikáciu ustanovení Trestného poriadku „primerane“. Najvyšší správny súd teda oznámenie dôvodov vylúčenia prísediaceho sudcu preskúmal primerane aplikujúc ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

4. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

5. Účelom citovanej právnej úpravy je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezáujatému prístupu súdu k účastníkom konania alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedenej právnej úpravy je právne významný vzťah sudcu, a to buď: 1. k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne - napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť), 2. k účastníkom konania [takýmto vzťahom je napr. vzťah charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)], 3. k zástupcom účastníkov konania.

6. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že pre vylúčenie sudcu (poznámka námietkového senátu - pre účely konania o podanom oznámení sa za sudcu považuje aj prísediaci sudca) z prejednaní a rozhodovaní vo veci je rozhodné, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (resp. iným osobám alebo dotknutým orgánom), pochybnosti o jeho nezáujatosti, dôvodnosť ktorých musí vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu o opaku. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ak sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca pristupuje k veci určitým - nie nezáujatým - vzťahom. Vylúčenie sudcov z prejednaní a rozhodovaní vo veci je nutné spájať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezáujatosti [porovn. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci Delcourt v. Belgicko, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")] - k tomu porovnaj napr. rozhodnutie NSS SR - sp. zn. 32Dz/13/2022.

7. I keď sa v citovanej právnej úprave spája vylúčenie sudcov z prejednaní a rozhodovaní vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezáujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu, resp. prísediaceho sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednaní a rozhodovaní pridelených vecí len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezáujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednaní a rozhodovaní vecí môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

8. Osobitne vo vzťahu k blízkeho osobnému vzťahu medzi sudcom a disciplinárne obvineným už najvyšší správny súd vyslovil, že takýto vzťah, ktorý by výrazne presiahol hranicu bežných profesionálnych kontaktov dvoch príslušníkov právnickej profesie, by mohol mať za následok, že sudca si na základe svojich doterajších poznatkov už vytvoril určitý (kladný alebo záporný) názor na disciplinárne obvineného. Tento názor by mohol - hoci aj podvedome - negatívne ovplyvňovať schopnosť sudcu posudzovať skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania, výlučne na základe procesného materiálu získaného počas konania (k tomu porovnaj napr. rozhodnutie NSS SR - sp. zn. 31Dz/1/2022 a sp. zn. 31Dz/13/2022).

9. Námietkový senát - vychádzajúc z materiálneho odôvodnenia podania prísediaceho sudcu - preto primárne skúmal práve povahu, resp. intenzitu vzťahu, ktorá existuje medzi prísediacim sudcom a disciplinárne obvineným. Tento vzťah i sám prísediaci sudca označil ako „osobné priateľstvo“, čo indikuje takú kvalitu vzťahu medzi ním a disciplinárne obvineným, ktorá nepochybne presahuje rámec „profesionálnych kontaktov dvoch príslušníkov právnickej profesie“ (k tomu pozri bod 8. odôvodnenia vyššie). Naviac, v tejto súvislosti nebolo možné neprihliadnuť na skutočnosť, že prísediaci sudca zároveň implicitne označil časový úsek, od ktorého medzi ním a disciplinárne obvineným existuje vzťah blízkeho priateľstva, keď uvádza, že disciplinárne obvinený už v čase ich spoločného štúdia na vysokej škole patril do okruhu jeho blízkych priateľov. Z komplexného hodnotenia textu podania disciplinárneho sudcu potom vyplýva, že jeho blízky priateľský vzťah s disciplinárne obvineným má kontinuálnu a dlhodobú podobu (v trvaní niekoľkých rokov, resp. desaťročí) a tento pretrváva aj v súčasnosti, keď prísediaci sudca v oznámení dôvodov svojej možnej zaujatosti uviedol, že disciplinárne obvinený „je“ (rozumej: aj v súčasnosti) jeho osobný priateľ.

10. V tejto súvislosti najvyšší správny súd upriamuje pozornosť - okrem iných - na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, to znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci“. Ústavný súd Slovenskej republiky nestrannosť sudcu judikoval aj v ďalších rozhodnutiach (pozri bližšie napr. sp. zn. III. ÚS 71/97, I. ÚS 73/97).

11. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a prihliadajúc aj na citované rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky dospel námietkový senát k záveru, že blízky osobný priateľský vzťah prísediaceho sudcu s disciplinárne obvineným, ktorý je naviac i z časového hľadiska dlhodobej povahy, predstavuje dostatočný dôvod pre jeho vylúčenie z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 32D/18/2022. Je totiž zrejmé, že takýto dlhodobý osobný - priateľský a blízky vzťah nepochybne vedie k legitímnemu predpokladu, že poznatky, ktoré si už o osobe disciplinárne obvineného prísediaci sudca v súdnej veci vytvoril (v pozícii jeho „osobného priateľa“), ovplyvnia, resp. môžu ovplyvniť jeho schopnosť posudzovať skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania (sp. zn. 32D/18/2022) výlučne na základe procesného materiálu získaného počas konania, v dôsledku čoho by takýto pomer medzi prísediacim sudcom a disciplinárne obvineným mohol i objektívne vyvolať pochybnosti o tom, či sudca o disciplinárne obvinenom rozhodne nezaujato.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti, ktoré JUDr. Tomáš Vranovič uviedol vo svojom oznámení zo dňa 08. augusta 2022 zakladajú dôvod jeho vylúčenia - podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 4 disciplinárneho súdneho poriadku - a preto rozhodol tak, že ho podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku vylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 32D/18/2022.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu (v zložení podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.